

Η ΚΛΑΔΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΟΤΟΕ - ΤΡΑΠΕΖΩΝ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΛΕΞΕΩΝ, ΤΩΝ ΕΝΝΟΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

Μερικές μέρες μετά την υπογραφή της Κλαδικής Συλλογικής Σύμβασης μεταξύ της ΟΤΟΕ και των Τραπεζών, έχει ιδιαίτερη αξία μία ψύχραιμη αποτίμηση της Σύμβασης αυτής, όχι μόνο ως προς το περιεχόμενό της, αλλά κυρίως ως προς τη σημασία που έχει στις δοσμένες οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές συνθήκες.

Η αποτίμηση και η ερμηνευτική αποκωδικοποίηση λέξεων και εννοιών, το περιεχόμενο των οποίων δεν έχει ούτε μονοδιάστατη, ούτε επιφανειακή σημασία, έχει ιδιαίτερη αξία να αναλυθεί, προκειμένου να αναδειχθεί η βαθύτερη ουσία της Κλαδικής Σύμβασης.

Η αφετηρία αναφοράς και για τις δύο πλευρές ήταν η ανάγκη για εξασφάλιση κλίματος ομαλότητας και ασφάλειας, τόσο για το Τραπεζικό Σύστημα, όσο και για τους Εργαζόμενους στις Τράπεζες, το οποίο θα μπορούσε να επιτευχθεί με αμοιβαίο όφελος, μέσα από την ισορροπία υπαρκτών διαφορετικών θέσεων και απόψεων.

Η διαπραγμάτευση

Κάπως έτσι ξεκίνησε η Διαπραγμάτευση των δύο πλευρών.

Τι σημαίνει, όμως, Διαπραγμάτευση και πως γίνεται αντιληπτή από τον καθένα η έννοια και το περιεχόμενό της;

Θα μπορούσε να ισχυριστεί κανείς, ότι Διαπραγμάτευση είναι η διαδικασία κατά την οποία η κάθε πλευρά επιδιώκει ανάλογα με το συσχετισμό των δυνάμεων, την υπεράσπιση των συμφερόντων της και την επιβολή των θέσεών της στην άλλη.

Είναι όμως αυτό;

Μήπως Διαπραγμάτευση και μάλιστα αποτελεσματική Διαπραγμάτευση είναι μια πιο σύνθετη διαδικασία, μέσα από την οποία δεν "αγιάζεται" ο σκοπός με βάση το συσχετισμό δυνάμεων, αλλά επιδιώκεται και η αλληλοκατανόηση των διαφορετικών θέσεων, προκειμένου το αποτέλεσμα να είναι ικανοποιητικό, άρα σταθερό, ασφαλές και ουσιαστικό και για τις δύο πλευρές;

Πάντοτε, αλλά ειδικότερα σήμερα στις συνθήκες των γενικότερων προβληματισμών και των αδιεξόδων, όταν το ιδιαίτερο - με τη στενή έννοια του όρου - συμφέρον και η επιδίωξη της μίας πλευράς επιχειρεί να

"πνίξει" στην κυριολεξία και ολοκληρωτικά το συμφέρον της άλλης πλευράς, με τη δύναμη της ισχύος, οι συνέπειες είναι πολύ συχνά οδυνηρές, είτε μεσοπρόθεσμα, είτε μακροπρόθεσμα και για εκείνους που επιδιώκουν να επιβάλουν την πρόσκαιρη κυριαρχία τους.

Άρα ουσιαστική, αποτελεσματική και τελικά έξυπνη Διαπραγμάτευση είναι εκείνη που οδηγεί σε μια συμφωνία που ικανοποιεί πραγματικά και τις δύο πλευρές και μια τέτοια μπορεί να πει κανείς, ότι ήταν η διαπραγμάτευση της ΟΤΟΕ με τις Τράπεζες για την Κλαδική Σύμβαση.

Η συμφωνία

Τι σημαίνει όμως Συμφωνία των δύο πλευρών;

Είναι απλώς η κατάληξη αμοιβαίων υποχωρήσεων και κυριαρχικών επιδιώξεων των δύο πλευρών, μετά την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων ή μήπως Συμφωνία σημαίνει βαθύτερη αναγνώριση μιας κοινής προσπάθειας εξεύρεσης αναγκαίων λύσεων και πρακτικών τρόπων αντιμετώπισης υπαρκτών προβλημάτων με ευρύτερα οφέλη και για τις δύο πλευρές;

Μήπως η αξία μιας Συμφωνίας δεν κρίνεται μόνο από τα ποσοτικά ή τα ειδικά χαρακτηριστικά του περιεχομένου της, αλλά και από την συνδικαλιστική, την πολιτική και κοινωνική διάσταση που έχει, όταν - όπως έγινε στην περίπτωση της Κλαδικής Σύμβασης ΟΤΟΕ-Τραπεζών - κατοχυρώνει θεσμούς διαχρονικής και ιστορικής ποιότητας και σημασίας;

Μήπως ακόμα η ύπαρξη Συμφωνίας μεταξύ δύο πλευρών προϋποθέτει και την ύπαρξη της ελεύθερης Βούλησής τους για το σκοπό αυτό;

Η βούληση

Πιο είναι όμως το πραγματικό αλλά και το ειδικότερο νόημα της λέξης Βούληση, ποια είναι η αφετηρία της και τι εκφράζει άραγε επί της ουσίας;

Είναι βέβαιο, ότι Βούληση δε σημαίνει πρόθεση, δε σημαίνει διάθεση, δε σημαίνει επιθυμία.

Σημαίνει κάτι πολύ βαθύ, ουσιαστικό και καθαρό.

Περιέχει δύναμη και σαφήνεια και έχει ως αφετηρία τη συνείδηση και την ηθική εκείνου που την εκφράζει.

Η έκφραση Βούλησης των δύο πλευρών στην Κλαδική Σύμβαση για τη διατήρηση των θέσεων εργασίας, αλλά και για τη συνολική εφαρμογή της Σύμβασης, έχει και νομική διάσταση, αλλά ταυτόχρονα σημαίνει συνειδητή - ηθική δέσμευση και απόλυτη αποδοχή εφαρμογής της συμφωνίας.

Από αυτή τη δέσμευση στην Κλαδική Σύμβαση δεν μπορεί να αποκλί- νει ή να αποστασιοποιηθεί κανείς και με οποιονδήποτε τρόπο από εκεί- νους που την υπέγραψαν (ΟΤΟΕ και Τράπεζες) χωρίς να θέσει σε κίνδυ- νο την ηθική υπόσταση της συνείδησής του.

Άρα η αξία της Βούλησης ως ρήτρα συνειδητής - ηθικής δέσμευσης έ- χει μεγαλύτερη, ουσιαστικότερη και φυσικά σπουδαιότερη σημασία από μια τυπική νομική δέσμευση που ερμηνεύεται, αλλάζει ή τροποποιείται αναλόγως των συνθηκών.

Οι θεσμοί

Το κεντρικό ερώτημα, όμως, που αφορά στην αξία αυτής της Κλαδι- κής Σύμβασης είναι η προστασία των θεσμών.

Μήπως είναι μικρής συνδικαλιστικής, πολιτικής αλλά και κοινωνικής σημασίας στις πιο δύσκολες οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες που γνώρισαν οι εργαζόμενοι και ο λαός μας στη χώρα, τα τελευταία πενή- ντα χρόνια, η προστασία της εργασίας, των θεσμών, της διαπραγμάτευ- σης και των συλλογικών συμβάσεων, αλλά και η κατοχύρωση της υπό- στασης του συνδικαλιστικού κινήματος και ταυτόχρονα όλων των σημα- ντικών κατακτήσεων της ΟΤΟΕ των προηγούμενων δεκαετιών, που θα είχαν χαθεί χωρίς αυτή την Κλαδική Σύμβαση;

Η απάντηση για όποιον συλλογάται υπεύθυνα, ανυστερόβουλα και ε- λεύθερα, με πολιτικά και συνδικαλιστικά κριτήρια, αλλά με λογισμό, κοι- νωνική ευαισθησία και σχέδιο για το αύριο είναι προφανής.

Άλλωστε οι συνέπειες των μειώσεων κατά 6% στους βασικούς μισθούς και κατά 3,5% που αντιστοιχεί στο επίδομα Ισολογισμού, αφορούν στην περίοδο ισχύος αυτής της Κλαδικής Σύμβασης και είναι βέβαιο ότι θα διεκδικηθούν και θα αποκατασταθούν στο προσεχές μέλλον.

Οι συνέπειες, όμως, της μη υπογραφής Κλαδικής Σύμβασης στις δο- σμένες συνθήκες και οι ραγδαίες εξελίξεις που θα υπήρχαν για την α- σφάλεια της εργασίας, για τη διατήρηση των θεσμών και τις συλλογικές διεκδικήσεις του συνδικαλιστικού κινήματος, θα ήταν διαχρονικές και ο- λέθριες.

Άρα από την άποψη αυτή δεν μπορεί να συγκριθεί το κόστος των μειω- μένων αποδοχών των εργαζομένων, που έχει προσωρινό χαρακτήρα, με το όφελος των αυξημένων δυνατοτήτων του συνδικαλιστικού κινήματος στις τράπεζες, το οποίο μπορεί πλέον να σχεδιάσει την διεκδικητική του στρατηγική, έχοντας διασφαλίσει με τη Σύμβαση αυτή σημαντικές θε- σμικές κατακτήσεις.

Η ικανοποίηση

Παρ' όλα αυτά, όμως, που αφορούν κυρίως στην ΟΤΟΕ και στους εργαζόμενους στις Τράπεζες, ας δούμε η Κλαδική Σύμβαση είναι μια "ικανοποιητική σύμβαση" για την κάθε πλευρά ή μια σύμβαση "ικανοποίησης" των δύο πλευρών;

Φαινομενικά, η διαφορά στις έννοιες αυτές είναι ανύπαρκτη, αλλά όμως υπάρχει.

Ο όρος "ικανοποιητική σύμβαση" αφορά στο μεγαλύτερο μέρος όσων θα ήθελε η κάθε πλευρά να περιλαμβάνονται ως περιεχόμενο στην Κλαδική Σύμβαση και από την άποψη αυτή η Σύμβαση αυτή δεν είναι ικανοποιητική για καμία από τις δύο πλευρές.

Ο όρος "ικανοποίηση" όμως αφορά στη σημασία που έχει η αθέατη όψη της Κλαδικής Σύμβασης και η βαθύτερη ουσία της, πέρα από το περιεχόμενό της, που ικανοποιεί τελικά και τις δύο πλευρές, εξασφαλίζοντας την ισορροπία μεταξύ διαφορετικών θέσεων, επιδιώξεων και αντιλήψεων, με αποτέλεσμα την επιβεβαίωση της αναγκαίας συνύπαρξης και του αμοιβαίου οφέλους.

Η ΟΤΟΕ έχοντας επίγνωση του ευρύτερου ρόλου της ως συνδικαλιστική οργάνωση στο βασικότερο κλάδο της οικονομίας, στάθηκε με γενναιότητα και υπευθυνότητα απέναντι σε πρωτόγνωρες καταστάσεις και αισθάνεται ιδιαίτερη ικανοποίηση, γιατί εκτός όλων όσων αναφέρθηκαν, το μεγάλο της κέρδος από την Κλαδική Σύμβαση είναι ο Χρόνος μέχρι το τέλος του 2015, που θα κριθούν όλα όσα αφορούν στην οικονομία, στην κοινωνία και στην πορεία της χώρας.

Σε μια χώρα μνημονιακής πολιτικής διακυβέρνησης, χωρίς εθνική κυριαρχία στη λήψη των αποφάσεων, με κατεστραμμένο το νομικό πλέγμα του εργατικού δικαίου και της κοινωνικής προστασίας, οι ανεύθυνες μεγαλοστομίες δεν προσφέρουν λύσεις.

Σε μια χώρα που προσομοιάζει με αποικία και διοικείται τυπικά από ένα χρεωκοπημένο πολιτικό σύστημα, που δεν έχει κοινωνική αποδοχή και νομιμοποίηση, ενώ ο λαός της κυριαρχείται από τον φόβο και την ανασφάλεια για το σήμερα και το αύριο, δεν έχουν θέση donkichωτικές, δήθεν ασυμβίβαστες συνδικαλιστικές και πολιτικές αντιλήψεις.

Σε μια χώρα που πρέπει η Κοινωνία να πάρει ανάσα, η Ανεργία να αρχίσει να μειώνεται, η Οικονομία να κάνει το πρώτο βήμα, έχουμε όλοι καθήκον να συμβάλουμε συλλογικά, μαζικά, διεκδικητικά, οραματικά με τις δικές μας δυνάμεις, με τους δικούς μας σχεδιασμούς, με τις δικές μας πράξεις και φυσικά η ΟΤΟΕ να προετοιμάσει την στρατηγική της για την επόμενη μέρα.

Τη στιγμή που θα αντιληφθούμε Όλοι Μαζί ότι η ζωή και το μέλλον εξαρτάται αποκλειστικά από τον καθέναν από μας και από τη δράση του σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο... τότε η ελπίδα θα ανθίσει!!!